

EN GUIDE TILL
LUKASEVANGELIET

Charlotta Nordström

BIBELGUIDEN

Bibeltexten är hämtad ur Bibel 2000
och publiceras med tillstånd av
Svenska Bibelsällskapet.

Utgiven med bidrag från
Samfundet Pro Fide et Christianismo
(Kyrkoherde Nils Henriksson Stiftelse)

Copyright © Bibeln idag 2024

Redaktör Bibelguiden: Reine Toth
Sättning: Esa Tanttu
Omslagsfoto: SimonSkafar (iStock)
Författarporträtt: Charlott Nilsson

Bibeln idag
Bangårdsgatan 4A, 753 20 Uppsala
www.bibelnidag.org

Tryck: Scandinavianbook
ISBN: 978-91-989079-1-9

INNEHÅLL

FÖRORD		11
INTRODUKTION TILL LUKASEVANGELIET		15
1:1-4	PROLOGEN	29
1:5-25	JOHANNES DÖPARENS ANKOMST	32
1:26-80	DEN EFTERLÄNGTADE	35
2:1-52	EN FRÄLSARE ÄR FÖDD	38
3:1-38	BANA VÄG FÖR HERREN	42
4:1-44	JESU TJÄNST BÖRJAR	45
5:1-26	DE OKUNNIGA LÄRJUNGARNA?	48
5:27-6:11	HERRE ÖVER SABBATEN	51
6:12-49	PREDIKAN PÅ SLÄTTEN	55
7:1-17	DEN STORE LÄKAREN	58
7:18-35	ÄR DU DEN SOM SKA KOMMA?	61
7:36-8:3	KVINNORNA MED JESUS	64

8:4-21	HUR MÅR DIN JORD?	67
8:22-56	DIT OCH TILLBAKA IGEN	70
9:1-27	LÄRJUNGATRÄNING	74
9:28-50	DETTA ÄR MIN SON, DEN UTVALDE	77
9:51-10:24	PÅ VÄGEN MOT JERUSALEM	80
10:25-42	MIN NÄSTA OCH DET BÄSTA	83
11:1-53	SALIGA DE SOM HÖR GUDS ORD	86
12:1-34	VAR INTE RÄDD	89
12:35-13:35	NÄR HAN KOMMER	92
14:1-24	HEMMA HOS EN FARISÉ	95
14:25-35	ATT VARA JESU LÄRJUNGE	99
15:1-32	FÖRLORAD OCH ÅTERFUNNEN	102
16:1-31	GUD OCH MAMMON	105
17:1-19	TRO OCH TROFASTHET	108
17:20-18:8	GUDS RIKES ANKOMST	111
18:9-34	HUR BLIR MAN RÄTTFÄRDIG?	115
18:35-19:10	JESU BLICK FÖR MÄNNISKAN	118
19:11-27	DE TIO PUNDEN	121
19:28-44	VÄLSIGNAD ÄR HAN SOM KOMMER I HERRENS NAMN	124

19:45–21:4	JESUS I TEMPLET	127
21:5–38	DEN YTTERSTA TIDEN	130
22:1–30	DEN SISTA MÅLTIDEN	133
22:31–53	DEN STUNDEN I GETSEMANE	136
22:54–23:25	FÖRHÖREN OCH DOMEN	139
23:26–56	I DINA HÄNDER LÄMNAJAG MIN ANDE	143
24:1–12	HAN LEVER	146
24:13–53	DEN UPPSTÅNDNE	149
FÖR DJUPNING		152
TIPS FÖR VIDARE LÄSNING		162

FÖRORD

Bibelguiden är en serie som ger vägledning in i Nya testamentets böcker. Med förankring i vad texterna betydde för de ursprungliga mottagarna får bibelläsare praktisk hjälp i hur de kan tillämpas i vår tid. Guds ord talade till människor då, och fortsätter att förändra människors liv idag.

Bibelguiden kan användas på flera olika sätt. Den är utformad speciellt med tanke på gruppsammanhang, men lämpar sig lika bra för den enskilde läsaren som vill ha vägledning i sin bibelläsning. Genom det låga försäljningspriset finns även möjlighet att tillhandahålla Bibelguiden till församlingen i sin helhet. När det predikas utifrån en viss bibelbok i ett antal veckor i sträck kan Bibelguiden med fördel delas ut för att skapa ett bredare engagemang.

Runt om i vårt land samlas människor ständigt i olika grupp-konstellationer för att samtala om Bibeln. Vare sig det handlar om bibelstudiegrupper, böne- och hemgrupper eller tillfälliga samlingar i samband med konferenser och läger, är det angeläget att det finns bra diskussionsunderlag att utgå ifrån. Bibelguiden utgör förhoppningsvis ett attraktivt alternativ i detta avseende, i och med att det erbjuds ett omfattande frågematerial.

Bibelguiden är ett djärvt projekt eftersom författarna till serien är unga kristna ledare mellan 25 och 40 år. Det är därför med största ödmjukhet vi har tagit oss an uppgiften att skapa detta material. Vi hoppas att detta initiativ ska sända ut hopp och positiva signaler till kristna i vårt land.



REINE TOTH, REDAKTÖR BIBELGUIDEN

TIPS FÖR GRUPPER

- Man får ut mest av samlingen om alla har läst den aktuella bibeltexten och motsvarande kapitel i Bibelguiden i förväg, och har med sig reflektioner till träffen.
- Skifta gärna diskussionsledare från gång till gång. Genom denna variation skapas en god dynamik i gruppen.
- Börja varje samling med bön. Be Gud om hjälp att förstå vad han vill säga i texten och hur ni kan tillämpa det i era liv.
- Läs igenom det aktuella bibelavsnittet högt i gruppen. Läsningen kan med fördel delas upp för att så många som möjligt ska bli delaktiga.
- Se till att alla får komma till tals. Man kan inleda med en runda där alla får säga något om texten innan man börjar med kapitlets frågor. Exempelvis kan var och en sätta ut ett utropstecken och ett frågetecken i bibeltexten, och därigenom har alla något att dela.
- Skriv ner det som kommer fram i diskussionen. Chansen ökar då att man i efterhand minns det som har sagts och tar fasta på det.

FÖRKORTNINGAR

GT	Gamla testamentet
NT	Nya testamentet
v	vers
kap	kapitel
f Kr	före Kristus
e Kr	efter Kristus
LUK	Lukasevangeliet
B2000	Bibel 2000

CITAT

Citat från det aktuella avsnittet i Lukasevangeliet har kursiv stil.

Citat från andra delar av Bibeln har citattecken.

Ofta när jag hör om människor i svåra situationer väcks mitt medlidande. Jag ser på tv:n det svältande barnet i någon av världens svältdrabbade länder, jag hör om den lilla flickan som blir våldtagen på någon bordell i Indien, jag ser de utsatta invandrarna på gatan som måste tigga om pengar för att överleva. Det gör ont i hjärtat att höra och se när människor far illa och jag fastnar allt för ofta i känslan av otillräcklighet. Jag känner att jag inte kan göra någonting åt deras situation och mitt sätt att hantera dessa känslor är att stänga dem ute. Jag orkar inte lyssna på alla hemskheter och hur människor lider runt om i världen, i vårt land och i min stad, så jag stänger det ute. Jag räcker inte till.

När Jesus lever sitt liv här på jorden möter han också dessa människor som jag så ofta blundar inför. Skillnaden är att han möter dem i mycket större utsträckning än vad jag gör. Människorna verkar följa efter Jesus vart han än går. Lukasevangeliet är fullt av berättelser om där Jesus helar, läker och botar människor som lider.

I detta avsnitt möter vi två helt olika personers lidanden, den romerske officeren i Kafarnaum, v 1–10, och änkan i Nain, v 11–17. Jesus hade i de situationerna kunnat göra som jag och bara blundat för människorna som står framför honom. Officeren är till och med en romare, han tillhör inte det judiska folket och ansågs av judarna tillhöra folkets fiender. Officeren var en del av ockupationsmakten, som arbetade med att hålla judarna i schack. Han var en del av det hinder som stod i vägen för det judiska folkets frihet. Denna officer verkar dock stå på god fot med judarna och visar på att det fanns nyanser i fiendskapen mellan judarna och romarna. Det hade däremot inte ansetts konstigt av Jesus att säga nej till deras förfrågan. Vissa judar ansåg att det mest socialt korrekta var att inte befatta sig med någon romare över huvud taget. Men återigen korsar Jesus gränsen för vad som känns bekvämt. Än en gång visar han på att frälsningen inte bara är för det judiska folket utan för var och en som vill ta emot evangeliet.

Jesus väljer att bota officerens tjänare. Inte för att officeren förtjänar

det mer än någon annan, inte för att judarna *vädjade ivrigt till honom*, v 4, och jag tror inte heller det har att göra med officerens stora tro. Jesus har redan innan officerens bekännelse av tilltro till Jesus börjat gå mot hans hem. Jesus väljer att gå hem till officeren trots att det går emot den sociala koden, trots att han inte känner honom och trots att mannen tillhör landets fiende, för att Jesus älskar. Han älskar officeren och han älskar officerens tjänare.

När Jesus möter judarnas äldste fylls han av medkänsla och skriker till handling för det är sådan Jesus är. Ingenstans i evangelierna kan vi läsa om hur Jesus säger nej till någon som behöver hjälp. När Jesus vandrade här på jorden helade, räddade och upprättade han alltid människor, för det var hans karaktär att göra det. Han hade inte behövt gå till officerens hus trots att de bad honom om hjälp. Men när Jesus ser människor som lider, blundar han inte. När medlidande väcks hos Jesus leder det alltid till handling. Han gör alltid allt i sin makt för att försöka ändra människors situation till det bättre oavsett vem personen är. Det får mig att fundera över min egen roll i Guds rike. Jag kanske inte kan hjälpa alla människor världen över, men är jag verkligen Jesu lärjunge om jag stänger mitt hjärta för de människor jag möter i min omgivning och inte låter ett medlidande väckas som också leder till handling?

Jesus vandrar sedan vidare till byn Nain där han möter ett begravningsståg. Denna gång är det inte ens någon som ber Jesus om hjälp utan han ser sorgen hos modern och förstår innebörden av sonens död. En änka på Jesu tid hade inget sätt att försörja sig och blev totalt beroende av sina barn. När änkan i Nain förlorat sin son står hon utan någonting, hon har varken pengar, hus eller socialt umgänge. Jesus har här tre alternativ: 1. Blunda för situationen och inte göra något. 2. Nöja sig med att gå fram till kvinnan och säga *gråt inte*, v 13, och sen är det bra med det. 3. Trösta kvinnan och göra allt i sin makt för att ändra hennes situation till det bättre. Jesus gör det sistnämnda.

Denna händelse liknar två berättelser från GT, en med profeten Elia och en med profeten Elisha. Båda dessa män möter i Första Kungaboken 17 och Andra Kungaboken 4 varsin änka som har förlorat sin son. Dessa

tre berättelser liknar varandra mycket, förutom när det kommer till uppväckandet av den döde sonen. När Elia och Elisha ska utföra sitt under måste de be till Herren och han väcker därefter upp den döde sonen, profeterna är bara medlare mellan änkan och Gud. Men när det kommer till Jesus finns det ingen mellanhand, ingen bön till Herren utan det är Gud själv, Jesus Kristus, som står framför den döde och reser honom till liv. Människorna som befinner sig runt omkring Jesus inser detta. Här är det inte en vanlig profet som ber till Gud utan något alldeles ovanligt: *Gud har besökt sitt folk*, v 16.

FRÅGOR

Har du varit med om situationer där du hade behövt mer medkänsla?

Vad tror du Lukas menar med *då han hade sagt allt som folket skulle höra*, v 1? Vad var det som de skulle ha hört? Hänger det ihop med tidigare avsnitt?

Officeren säger: *Jag är inte värd att du går in under mitt tak*, v 6. Varför tror du att officeren känner sig ovärdig i mötet med Jesus?

Vad tänker du om helande och mirakler i vår tid? Kan Gud besöka sitt folk idag också?

Vad tror du Herren vill säga till dig och till din församling genom Lukasevangeliet 7:1-17?

"LUKAS VILL GENOM EVANGELIET
POÄNGTERA ATT JESUS ÄR DEN SOM BÅDE
RÄDDAR MÄNNISKAN FRÅN SYNDEN OCH
HELAR HENNE IFRÅN ALLA SJUKDOMAR
OCH SÅR SOM HON BÄR PÅ."

CHARLOTTA NORDSTRÖM

Bibelguiden ger vägledning in i Nya testamentets böcker. Serien är en hjälp för den som vill utveckla sin relation till Bibeln – till djupare förståelse för vad texten betydde för de ursprungliga mottagarna och djupare efterföljelse i det egna livet. Utformningen med korta kärnfulla kapitel och ett omfångsrikt frågematerial gör att den lämpar sig väl både för bibelstudiegrupper och enskild bibelläsning. Seriens författarskara utgörs av unga ledare inom den svenska kristenheten.

"Bra studieguider till Lukasevangeliet har saknats, trots att dess budskap är angeläget för oss idag. Kommentären är efterlängtd och en verklig fullträff. Nordström är en pålitlig vägledare med djupa bibelkunskaper och ett tydligt, engagerande språk. Hennes genomgång kommer att öppna dörrar för en ny generation att upptäcka höjden, djupet och bredden av vad detta evangelium har att säga oss i vår tid."

James Starr

Rector på Johannelunds teologiska högskola



Charlotta Nordström (född 1993) är teolog och arbetar i Örkellunga pastorat, Svenska kyrkan.

Bibeln idag vill medverka till att varje kristen lever i en växande, personlig relation till Gud genom bibel och bön, och att församlingen utrustas till att leda familjer, barn, ungdomar och vuxna till att lära känna och följa Kristus.

BIBELGUIDEN

WWW.BIBELGUIDEN.SE

**Bibeln
idag**



9 789198 907919 >